

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6Csp/100/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717208078
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5717208078.5

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v spore žalobcu: E. U., P. XX.XX.XXXX, X. Y. J., X..Č.. Y. G.. U.M. XXXX/XX, J., zastúpeného splnomocneným zástupcom: Občianske združenie OPOS, IČO: 51 147 688, so sídlom v Trenčianskej Teplej, A. Hlinku 1084/24A, proti žalovanému: Endepro, s.r.o. „v likvidácii“, IČO: 35 805 731, so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 49, právne zastúpenému: RR Legal Corp., s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Humenské Námestie 4, IČO: 46 789 634, o určenie neplatnosti právnych úkonov a iné, takto

rozhodol:

I. Úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 569456760 zo dňa 05.09.2013 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 379,48 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

IV. Stranám sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.05.2017 sa žalobca voči žalovanému domáhal určenia, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 569456760 zo dňa 05.09.2013 a č. 570772022 zo dňa 28.04.2014 sú neplatné, že úvery poskytnuté na základy zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 569456760 a č. 570772022 sú bezúročné a bez poplatkov. Ďalej sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 624,76 € a náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 05.09.2013 uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 569456760, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 320 €. V zmluve bol dohodnutý poplatok vo výške 245,28 €. Celkovo sa tak žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému sumu 565,28 € v 43 týždenných splátkach vo výške 12,57 €. Súčasťou zmluvy bola aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, v ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi službu, obsahom ktorej je aj preberanie peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok. Žalobca celkom zaplatil sumu 565,28 € a bezdôvodné obohatenie tak predstavuje sumu 245,28 €. Dňa 28.04.2014 uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 570772022, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 660 €. V zmluve bol dohodnutý aj poplatok vo výške 567,60 €. Celkovo sa žalobca zaviazal zaplatiť sumu 1.227,60 € v 58 týždenných splátkach vo výške 20,46 €. Súčasťou spornej zmluvy bola aj zmluva o zabezpečení splátok úveru. Žalobca celkovo zaplatil sumu 1039,48 € a bezdôvodné obohatenie tak predstavuje sumu 379,48 €. Za obdobie kalendárneho roka bol žalobca povinný zaplatiť žalovanému v skutočnosti úrok za poskytnutie úverov vo výške 73,44 % ročne.

2. Súd konal a rozhodol aj v neprítomnosti PZ žalovaného, ktorý mal predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas. Svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a listinnými dôkazmi založenými v spise zistiť nasledovný skutkový stav:

4. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) sa žalovaný vyjadril k podanej žalobe písomným podaním doručeným súdu dňa 28.06.2017. Uviedol, že nárok žalobcu neuznáva. Žalovaný zároveň poukázal na vnútornú rozpornosť petitu, keď sa žalovaný domáha zároveň určenia neplatnosti zmlúv a zároveň aj ich bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Určovací výrok žalobcu sú neprípustné v súlade s § 137 písm. c/ CSP. Na požadovanom určení žalobcu absentuje naliehavý právny záujem, ktorý musí byť riadne preukázaný. Nemôže žalovať na určenie, keď môže žalovať na plnenie. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere považuje za v súlade so zákonom. Odplatom za spotrebiteľský úver nie je úrok ako sa mylne domnieva žalobca, ale spoločne všetky úroky, provízie, dane a poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. To znamená, že celkové náklady žalobcu, to znamená cenu úveru, tvorili vždy len úrok a poplatok za garantovanú službu. RPMN považuje za primeraný pri nezabezpečených spotrebiteľských úveroch. Právnymi predpismi bola v rokoch 2008-2010 stanovená výška RPMN až do 112,50 %. Zmluva o zabezpečení splátok úveru, ktorá bola uzatvorená súčasne s úvermi je doplnková, ale v žiadnom prípade nie je podmienkou na získanie úveru. Je výhradne na zákazníkovi, či túto službu využije alebo nie. Žalovaný má za to, že adhézne zmluvy sú v celom rozsahu v súlade s právnou úpravou, čo potvrdzujú aj opakované rozhodnutia všeobecných súdov. Navrhol žalobu zamietnuť a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania. Vo vzťahu k zmluve zo dňa 05.09.2013 vzniesol námietku premlčania, keďže uplynula subjektívna aj objektívna premlčacia doba.

5. V súlade s ust. § 167 ods. 3 CSP sa žalobca písomným podaním podaným na súde dňa 05.09.2017 vyjadril k vyjadreniu žalovaného. Poprel tvrdenia žalovaného. Žalobu považuje za vhodný a účinný procesný nástroj na ochranu svojho práva. Bez tohto určenia je jeho postavenie neisté. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere odporujú zákonu a ako celok sa priečia dobrým mravom. Cena poskytnutej služby za poskytnutie úveru je vyjadrená nejasne a nezrozumiteľne. RPMN je tak isto zavádzajúca. Zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, termíny konečnej splatnosti úveru. Ak sa aj spomenuté údaje nachádzajú v splátkovom kalendári, tento musí byť obojstranne podpísaný. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že zmluvy o zabezpečení splátok úverov sú dobrovoľné. Pri podpise zmlúv bol uvedený do omylu. Sú podpísané v jeden deň, preto ich treba považovať ako celok. Je s vlastnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere prepojená.

6. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 4 CSP sa žalovaný písomným podaním doručeným súdu dňa 30.10.2017 vyjadril k vyjadreniu žalobcu. Uviedol, že v časti určovacích výrokov petitu je potrebné preukázať naliehavý právny záujem, ktorý pri nich očividne absentuje. Ak žalobca tvrdí, že žalovaný nemôže akúkoľvek zmluvnú podmienku používať, pretože už ju súdy určili za neprijateľnú, mal by predložiť právoplatné rozhodnutie súdu. Uvedené sa však nestalo, nakoľko právoplatné rozhodnutie neexistuje. Žalobca žiadnym spôsobom nereaguje na argumentáciu a dôkazy, ktoré uviedol žalovaný vo svojom vyjadrení. Žalobca bez akéhokoľvek vysvetlenia stotožňuje konečnú splatnosť s pojmom dátum, a to napriek tomu, že zákon o spotrebiteľských úveroch tieto pojmy rozlišuje. Vyjadrenie konečnej splatnosti úveru nie je totožné len s vyjadrením pomocou dátumu. Argumentácia žalobcu ohľadne rozdelenia splátky na istinu, úroky a poplatky je nesprávna a už dlhší čas prekonaná.

7. Oznámením o postúpení pohľadávok zo dňa 10.04.2017 žalovaný oznámil žalobcovi, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 31.03.2017 postúpil pohľadávku zo zmluvy o zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 570772022 zo dňa 28.04.2014 vo výške 188 € na spoločnosť KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., IČO: 24 785 199, so sídlom v Hradci Králové, Československej armády 954/7, Česká republika.

8. Z prehľadu splátok úverov vyplýva, že na úver č. 569456760 s počiatočným stavom 565,28 € bola uhradená suma celkovo vo výške 565,28 €, pričom posledná splátka (doplatenie) bola vykonaná dňa 28.04.2014. Na úver č. 570772022 s počiatočným stavom 1.227,60 € bola uhradená suma celkovo vo výške 1.039,48 €, naposledy dňa 19.02.2017.

9. Splnomocnená zástupkyňa žalobcu na pojednávaní, pred jeho otvorením, zobrala žalobu čiastočne späť, a to v časti určovacích výrokov 1/ - 4/, teda, že úvery poskytnuté zo zmluvy č. 569456760 a č. 570772022 sú bezúročné a bez poplatkov a zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 569456760 zo dňa

05.09.2013 a č. 570772022 zo dňa 28.04.2014 sú neplatné. V časti žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 624,76 € a náhrady trov konania zotrvala na žalobe. K žalovaným vznesenej námietke premlčania uviedla, že zákon pozná subjektívnu lehotu 2 roky. Žalobca ako aj uviedol pri výpovedi sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného z nejakej informácie. Túto datujú najskôr od mimosúdnej dohody, ktorá je datovaná k 08.03.2017. Bližšie špecifikovať obdobie, presný dátum je zložitejšie. Aj keď žalovaný tvrdí, že žalobca sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení v čase úhrady splátok, resp. premlčacia doba má plynúť od úhrady jednotlivých splátok, nepredložil žiaden relevantný dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že žalobca sa už v tom čase dozvedel o tom, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Čo sa týka objektívnej premlčacej doby má za to, že mala by sa aplikovať 10 ročná premlčacia doba, nakoľko na strane žalovaného bol úmysel obohatiť sa. Žalovaný už od roku 2002 poskytuje takéto úvery. Musia mu byť známe právne predpisy upravujúce danú problematiku. Aj súd má k dispozícii dve totožné zmluvy, ktoré sú v rozpore so spotrebiteľskými právnymi predpismi. Vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky má za to, že toto postúpenie bolo neplatné. Žalovaným poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto je postúpenie pohľadávky neplatné. Minimálne žalovaný už nemal čo postúpiť, keďže postúpil už iba zostatok zo zmluvy o úvere, ktorý predstavuje nezaplatené poplatky, úroky a podobne. Istina bola v celosti uhradená už pred postúpením pohľadávky. Do RPMN sa mali zaradiť aj náklady, ktoré mal žalobca so zmluvou o zabezpečení splátok úveru. Táto bola uzatvorená súčasne so zmluvami o spotrebiteľských úveroch, kedy by bez jej podpisu žalobcovi nebol poskytnutý úver. Nie je preto pravdivé tvrdenie, že sa do RPMN tieto poplatky nezahŕňajú. Poukázala na § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z.z.

10. Žalobca na pojednávaní uviedol, že zmluvy uzavieral na požiadanie jeho matky, ktorá si už nemohla zobrať ďalšie pôžičky vzhľadom k zlej finančnej situácii. Mali zú finančnú situáciu v rodine. Preto zhodnotil, že je nevyhnutné zobrať si tieto pôžičky. Výšku úverov, ktorú si mal zobrať mu povedala matka. On to sprostredkoval zástupcovi žalovaného. Ten zmluvy vyplnil a žalobca zmluvy podpísal. Obe zmluvy uzavieral u matky v práci, kde prišiel obchodný zástupca žalovaného. Nikto sa ho nič nepýtal. On len prišiel a zmluvy podpísal. Jednotlivé zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatváral súčasne aj so zmluvou o zabezpečení splátok úveru. Splátky na jednotlivé úvery neuhrádzal. Všetko to hradila jeho matka. On zmluvy podpísal, ale úvery hradila výlučne matka. Splátky nehradil zo svojich prostriedkov, tie hradila matka. Podpísal to len preto, lebo matke už odmietli dať ďalšie úvery. Z tohto dôvodu ani nevie uviesť platobnú históriu úverov. Bolo mu doručené oznámenie o postúpení pohľadávky zo žalovaného na KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o. z úveru č. 570772022. Žalobu podal z toho dôvodu, že mu to odporučila matka, nakoľko ona tiež podala obdobných žalobou voči subjektom, u ktorých si zobrala pôžičky, úvery.

11. Dňa 28.04.2014 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 660 €, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 60 týždenných splátkach vo výške 14,80 € a posledná splátka vo výške 14,50 €. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 22,38 % zo sumy úveru, t. j. vo výške 95,04 € a poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 132,66 €. RPMN predstavuje 70,38 %. Priemerná hodnota RPMN činí 46,30 %. Doba poskytnutia úveru je 60 týždňov. Termín konečnej splatnosti je siedmy deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Celková čiastka, ktorú sa žalobca zaviazal uhradiť je vo výške 887,70 €. Súčasne so zmluvou bola uzatvorená dňa 28.04.2014 aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému odmenu vo výške 339,90 € v 59 pravidelných týždenných splátkach vo výške 5,66 € a posledná splátka vo výške 5,96 €. Predmetom zmluvy bola služba žalovaného spočívajúca v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol poskytnutý na základe zmluvy č. 570772022.

12. Dňa 05.09.2013 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 320 €, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 45 týždenných splátkach vo výške 8,90 €. Výška poslednej splátky je 8,88 €. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 22,90 % zo sumy úveru, t. j. vo výške 34,71 € a poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 45,77 €. RPMN predstavuje 69,48 %. Priemerná hodnota RPMN činí 49,13 %. Doba poskytnutia úveru je 45 týždňov. Termín konečnej splatnosti siedmy deň 45. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Celková čiastka, ktorú sa žalobca zaviazal uhradiť je vo výške 400,48 €. Súčasne so zmluvou bola uzatvorená dňa 28.04.2014 aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému odmenu vo výške 164,80 € v 45 pravidelných týždenných splátkach vo výške 3,67 € a posledná splátka vo výške 3,32 €. Predmetom zmluvy bola služba žalovaného spočívajúca v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol poskytnutý na základe zmluvy č. 569456760.

13. Rozsudkom zo dňa 07.02.2018, č. k. 6Csp/100/2017-129, súd žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 624,76 € zamietol a vo zvyšnej časti konanie zastavil. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zamietnutie žaloby odôvodnil nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Mal za to, že v prípade bezdôvodného obohatenia je aktívne legitímovanou matka žalobcu nie žalobca.

14. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 31.07.2018, č. k. 5Co/138/2018-173, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca ako osoba, ktorá uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o zabezpečení splátok úveru je aktívne legitímovaným subjektom na podanie žaloby. V konaní nebolo preukázané, že úhrady splátok uskutočňovala výhradne matka žalobcu. Zmluvy, prehľad splátok, či ďalšia komunikácia žalovaného prebiehala výlučne so žalobcom. Zároveň odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pochybil aj pri rozhodovaní o čiastočnom späťvzati žaloby, nakoľko nebola dodržaná písomná forma podania.

15. Na pojednávaní dňa 21.11.2018 splnomocnená zástupkyňa žalobcu zotrvala na písomných podaniach v celom rozsahu. Uviedla, že zo strany žalovaného nedošlo medzičasom k žiadnemu plneniu.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 125 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa § 137 písm. d) CSP Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv (ďalej len „Zákon“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. d) Zákona na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> musí obsahovať tieto náležitosti ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) Zákona Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>.

Podľa § 11 ods. 4 Zákona účinného v čase vyhlásenia rozsudku Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.18ba) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101.html>>

Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

17. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd žalobe čiastočne vyhovel, nakoľko v časti uvedenej vo výroku rozsudku mal súd preukázanú jej dôvodnosť. V danom prípade sa jedná o spor s ochranou slabšej strany, preto bol súd povinný prihliadať na niektoré skutočnosti ex offo. V súlade s ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. je spotrebiteľ oprávnený domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj bez preukázania naliehavého právneho záujmu, nakoľko určenie tejto právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Citované zákonné ustanovenie sa vzťahuje aj na zmluvy o úvere uzavreté pred účinnosťou citovaného zákonného ustanovenia.

18. Súdu bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným boli uzatvorené zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dňa 28.04.2014 zmluva č. 570772022, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 660 €, ktorý sa zaviazal zaplatiť v 60 týždenných splátkach s dohodnutou úrokovou sadzbou 22,38 % ročne vyčíslenou sumou 95,04 € a poplatok za poskytnutie úveru vo výške 132,66 €. Súčasne so zmluvou bola uzatvorená dňa 28.04.2014 aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému odmenu vo výške 339,90 € v 59 pravidelných týždenných splátkach vo výške 5,66 € a posledná splátka vo výške 5,96 €. Predmetom zmluvy bola služba žalovaného spočívajúca v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol poskytnutý na základe zmluvy č. 570772022. Dňa 05.09.2013 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 320 €, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 45 týždenných splátkach s dohodnutou úrokovou sadzbou 22,90 % ročne vyčíslenou sumou 34,71 € a poplatok za poskytnutie úveru vo výške 45,77 €. Súčasne so zmluvou bola uzatvorená dňa 28.04.2014 aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému odmenu vo výške 164,80 € v 45 pravidelných týždenných splátkach vo výške 3,67 € a posledná splátka vo výške 3,32 €. Predmetom zmluvy bola služba žalovaného spočívajúca v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol poskytnutý na základe zmluvy č. 569456760. Zmluvy o zabezpečení splátok, na základe ktorých sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému odmenu prevyšujúcu odplatu uvedenú v zmluvách o spotrebiteľských úveroch, a to aj s pripočítaním úroku. Z obsahu zmlúv o zabezpečení splátok je zrejmé, že boli uzavreté výlučne v súvislosti s úverovými zmluvami. Sú na nich závislé. Zmluvy o zabezpečení splátok neprinášajú žalobcovi viac výhod. Prevažujú nevýhody, nakoľko hodnota odplaty nezodpovedá hodnote reálne poskytnutých služieb. Samotné ponúkanie takejto služby predstavuje nekalú obchodnú prax, ktorej je veriteľ povinný zdržať sa voči spotrebiteľovi. Takúto zmluvu súd považuje za výslovne účelovú v snahe obísť najvyššiu povolenú hranicu úrokov a sankcií. Zmluvy o zabezpečení splátok sú teda vyhodnotil ako neplatné. Žalovaný sa v uvedených zmluvách zaviazal poskytnúť žalobcovi ďalšie plnenia nad rámec odplaty za poskytnutie úverov dojednaných v zmluvách o úveroch, ktorých výška predstavuje viac ako polovicu poskytnutých úverov. Žalovaný si dojednal so žalobcom povinnosť platiť v súvislosti so splácaním úveru ďalšie skryté poplatky, a to za služby, ktoré sú bežne poskytované bankovými aj nebankovými subjektmi v súvislosti so splácaním úverov. Táto služba spočíva v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru. Súd mal preukázanú neplatnosť zmlúv o zabezpečení splátok aj z dôvodu obchádzania zákona, keďže obsahuje dojednania, ktoré zvyšovalo výšku odplaty za poskytnutie úveru uzavretím zdanlivo samostatného právneho úkonu nesúvisiaceho so zmluvou o úvere. Keďže zmluvy o zabezpečení splátok sú neplatné, neprislúchalo žalovanému z uvedených zmlúv žiadne plnenie. Uzatvorené zmluvy o zabezpečení splátok sú nekalou a neprijateľnou obchodnou praxou. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalovaného, že ide o poskytovanie nadštandardnej služby. Všetky služby, ktoré na základe takejto zmluvy mali byť poskytnuté žalobcovi sledujú záujem žalovaného, ktorým je zvýšenie vlastného zisku z poskytnutia úveru. Splátky, ktoré žalobca poskytol žalovanému na základe zmlúv o zabezpečení splátok úveru je potrebné zahrnúť do celkovej čiastky, ktorú bol žalobca povinný zaplatiť. Uvedené vyplýva aj z

prehľadov splátok a tam uvedených počiatočných stavov úverov, pričom tieto boli vystavené žalovaným. Vzhľadom k uvedenému je nutné konštatovať, že v zmluvách je nesprávne uvedená hodnota RPMN, čo má za následok, ako keby nebola uvedená vôbec. Táto skutočnosť spôsobuje, že úvery je nutné považovať za bezúročné a bez poplatkov. Nakoľko súdu bolo nesporne preukázané, že pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 570772022 bola žalovaným postúpená na obch. spoločnosť KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., súd je toho názoru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný vo vzťahu k určeniu, že úver zo zmluvy o úvere č. 570772022 je bezúročný a bez poplatkov. Preto vo vzťahu k tomuto určeniu súd žalobu zamietol a určil, že bezúročný a bez poplatkov je len úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 569456760 zo dňa 05.09.2013.

19. V ďalšej časti určovacej žaloby, a to o neplatnosť predmetných zmlúv, súd ustálil, že aj keď zmluvy neobsahovali všetky zákonom požadované náležitosti, absenciu týchto údajov zákon nespája s neplatnosťou, ale „len“ s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverov. Nebolo preukázané splnenie podmienok pre vyslovenie ich neplatnosti. Zmluvy o úvere boli medzi zmluvnými stranami uzavreté slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Boli uzatvorené v písomnej forme. Obe zmluvné strany vyjadrili svojimi podpismi súhlas s obsahom jednotlivých zmlúv. Bola im daná možnosť tú, ktorú zmluvu uzavrieť, resp. neuzavrieť. Za neplatné súd považuje len zmluvy o zabezpečení splátok úveru, ktorých určenia neplatnosti sa však žalobca nedomáhal. Uvedené nespôsobuje ani neplatnosť postúpenia pohľadávky tak, ako sa mylne domnieva splnomocnený zástupca žalobcu. Len súd môže určiť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Veriteľ má len možnosť upustiť od vymáhania zmluvného plnenia.

20. V ďalšom sa súd zaoberal výškou bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného zohľadňujúc vznesenú námietku premlčania. Námietku žalovaného týkajúcu sa nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie z dôvodu postúpenia pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 570772022, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Splátky úveru poskytnuté nad rámec istiny predstavujúce výšku bezdôvodného obohatenia žalobca zaplatil žalovanému ešte pred postúpením pohľadávky. Bezdôvodne sa tak obohatil žalovaný a nie jeho právny nástupca. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je majetkovým právom, preto sa premlčuje podľa § 107 OZ, ktorý stanovuje subjektívnu premlčaciu dobu v trvaní 2 rokov a objektívnu premlčaciu dobu v trvaní 3 rokov. Žalobcom tvrdený úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť súd nemal preukázaný. Žalovaný je subjekt, ktorý podniká za účelom dosiahnutia zisku. Preto je od neho spravodlivé očakávať, že poskytuje úvery za takých podmienok, aby dosiahol zisk. Jeho úmyslom podľa názoru súdu bolo dosiahnuť zisk a nie (úmyselne) sa bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu. Potvrdiť správnosť tvrdenia žalobcu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného by bolo podľa názoru súdu neprimeranou ochranou práva vybočujúceho z účelu a právneho významu OZ. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať, ak uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Žalovaný sa premlčania dovoľal v písomnom vyjadrení k žalobe vo vzťahu k zmluve o úvere zo dňa 05.09.2013. V danom prípade bolo potrebné určiť moment vzniku vedomosti o bezdôvodnom obohatení, t. j. kedy žalobca získal z hľadiska skutkového objektívne vedomosti umožňujúce iniciovať súdne konanie. Pri postupnom pokračujúcom získavaní majetkových hodnôt (splátky) treba z hľadiska premlčania za samostatné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia považovať nároky, ktoré vznikli zo samostatných oddeliteľných prípadov bezdôvodného obohatenia, aj keď ide o rovnaké subjekty a rovnaké skutkové podstaty zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Na uplatnenie každého takéhoto nároku začína plynúť premlčacia doba osobitne. Ak však nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tvorí jeden celok, premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohatenia. Subjektívna lehota podľa názoru súdu na uplatnenie nároku mohla začať plynúť odo dňa, keď žalobca zaplatil jednotlivé plnenia, splátky v súvislosti so splácaním úveru nad rámec toho, na čo bola povinný. Rozhodujúci je moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa rozumie znalosť skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť, nie znalosť právnej kvalifikácie. Nie je pritom podstatné, že si žalobca subjektívne neuvedomoval, že žalovaný už nemá na plnenie právny nárok. Začiatok plynutia premlčacej doby nemožno spájať s akýmsi uvedomením si oprávneného subjektu, že má, resp. by mohol mať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Preto pokiaľ žalobca začiatok plynutia premlčacej doby spája s vedomosťou získanou od iných subjektov, tieto námietky sú nedôvodné. Išlo by totiž o absolútne subjektívny prvok vedúci k tomu, že subjektívna premlčacia doba by bola obsolentným právnym inštitútom, čo by výrazným spôsobom negatívne zasahovalo do princípu právnej istoty. Dodržiavanie pravidiel vyplývajúcich z právnych predpisov a princíp dodržiavania dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane zasahovať do subjektívnych práv vyplývajúcich z

právných noriem. V prejednávanej veci sa okamih začatia plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby zhoduje. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 17.05.2017 a posledná splátka na úver č. 570772022 bola uhradená dňa 28.04.2014, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný. Uplynula subjektívna a aj objektívna premlčacia doba. Zo zmluvy o úvere č. č. 570772022 vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, a to vo výške 379,48 €. Žalobca uhradil na úver celkovo sumu 1039,48 €, pričom bol povinný zaplatiť len čistú istinu vo výške 660 € (1.039,48 - 660). Z dôvodu procesnej ekonomie a s prihliadnutím na dôvody meritórneho rozhodnutia sa súd už bližšie nezaoberal ďalšou argumentáciou strán sporu. V spojitosti s pôvodne vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie žalovaný nenavrhol žiadne ďalšie dokazovanie. Súd nie je povinný nahrádzať procesnú aktivitu strán sporu. Z dôvodu viazanosti vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu súd upustil od zastavenia konania, nakoľko nebolo urobené v písomnej forme.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O trovách konania rozhodol súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak, že stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko obe strany boli v spore pomerne úspešné, a to ako v časti určovacích petítov, tak aj v časti vydania bezdôvodného obohatenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.